

رباعیات

حیدر علی

Academy

102624

مرزا عارف

۱۹۵۴ء

بہ اہتمام حضرت عبدالقادر کبروی۔ جنرل میجر کشمیر بزم ادب۔ لال چوک۔ سرنگر
مطبوعہ:- کشمیر مرکٹسٹائل پریس۔ سرنگر

پہلا ایڈیشن - ۱۵۰۰

K UNIVERSITY LIB

Acc No 102624

Date

Step
Dew

CHECKED

by

اگر ژہ تہ بندگی دودہ پونشہ کڑہک
اگر ژہ تہ زندگی ہنسہ نار سترہک
ژہ چھوک بینا مگر ژولت سستم ما
یقین چھوم عالمی نو پیدہ کڑہک!

غریب مال دیت زردیت تہ سردیت

کھوون راج پنہن لیڈرن کیوت

تمن شاہی۔ امین تلقین عنبروکن

یہوہی روزاں دوہے قربانین کیوت

Academy
102624

علم ید کھار امنن بھائی چارن

پتن تراو برانت شیطانن بچارن

ژٹت دراسے پردہ۔ سائینسدان نوہسن

ڈاکھسن اس چھی ژہ ہمت کیا زہ ہارن

چانہ مرضی پیٹھ پکاں گوڑیوں کار
 میانہ خواہشہ روزہ باقی بے شمار
 بڈ منت چھم۔ حشر تن تھوڑیم حساب
 یٹھنہ بٹھ لاگے گرتھیم روزہ شمار !

زہر کھیت زندگی ہنر آشس بیکار
 اینو پیت آفتابک گاشس بیکار
 سلیمان ڈیشک یس رہ نہ شوقی
 تمسن رہیہ کیوت پکھن ہندو اش بیکار

صدف سنہ رس تتی آسان گوٹ کھن
 زندن ہٹ گاسہ کرٹ آبن پیٹھی نن
 فرق زانن نشی نہ صبتہ رب ہن
 چھ بینا یٹھ صفسن منر تھنہ اندر ان

بیتِ قلم اودری تہ شمشیر آب دار

زہدِ یتک سندن نہ زانہہ بجرک شکار

عام بیتِ آسن نہ خاصن ہند غلام

قوم سومی چھوی زندہ قومن منر شمار

کراں سرمایہ داری پکھ دھرم، دین

دھرم چند گل دنان فاقے کرم دین

گلین پھٹ شو بہ ژورس مال خورس

یمن تریشہ ون فنا لیکھت ڈیکس چپین

چھو عارف تہ نشن تے تہ غسن پائر

یزو دم پھٹ کتھو پیٹھیم یلمن کراڑ

عقل ہڈ پردہ اسرارن دباوان

چھ منستی جان مثر اوان دوان تار

کمریہ تولن کر تیج کر تیج بیت پور
 میوہ بھرت کھاران بون تراوان تھو
 یسن بھرت بک آو . روپ رزہ کھو
 گاوتکیسن دوت . او سسن شانہ نو

چھو بیتر بہتر منہ نشہ سوی زندی نش
 ژووتہ پیٹھ پیٹھ یمن دیہ مستی یی ہوش
 تمسن درویشہ سندہ کھوتہ برارہ بختہ یسن
 یمن دسہ منر بہت شیطان روپوش

کمن منر ژور یسن و سواس یسن کیوت
 یسی رنگہ ژور یسن نرہ راس یسن کیوت
 یمن راسن راسن منر دگک حس
 پنن پرتسن ہوئی بن باس یسن کیوت

پکان اُون لورہ ہندہ دکھ سار ساری
 وچھم کانس تران۔ اوش گوم جاری
 نشانو کن کین پئے۔ عقل دکھرن
 انس ذات دلشچ پیہ مانہ واری

شراب خانس اثر اک بانگ دربانگ
 شرابیا دوتھ دو دستی تراونس دانگ
 اکث کن بے خودی منزاسی تھوان پان
 دوتی ہنر کیا زہ لاپتھ بیتر بڑ طانگ

مشینو کور۔ زیون چٹمن۔ کنن دکھ
 فقیرن آو اوش۔ ملکن تہ کھتر رکھ
 خبر چھا عقل ہند سرحد چھو کوٹ تام
 شروع ادہ عشق۔ لاحد دوتھ دواں پکھ

بوکره تخته راژ ہنرہ گٹے کاش قربان
 وزان بمہ وزہ منسن پانے چھو قرآن
 امی وزہ زھیں گزھان شاہی فقیری
 سکندر تخته خضرس پیالہ چاواں

گروچی دوتھ سلی صبحسن مندر ژاو
 ہیزن گھنٹی بجاوَن ہیون تسندناو
 ژہ وزہ ناوان چھہن کس کوس آکو
 مندر مایا۔ منسن اندر صنم تھاو

ارامسن منتر مکر کھیت کاو گرید ہون
 حلالک دانہ موکھ بلبلن اچھن زون
 چھ ہونین ہنرہ میلان گولہ ہرنن
 فدائی۔ سرمہ کانین۔ زخمین فون

یَمَسَن تَتِج وُر بَزَن زَهْر لُج تَمی بَهْر
 یَمَسَن تَوَگ دَارِه بَرِن پَاز سَوی زَر
 سَوِگِس گِلَس چَمک چَسن لَار سَارِی
 سُونَس سَوی گَارِه یَسَن کِهہ وُٹ نَظَر اَر

پَکَاں اُس سِیڈہ ہَارَن دِت پَوَان کَار
 رَشَن مَنز اُس بُتھہ بیاکھا کَرِن خَوَار
 چَہ کَوتیا زَندگی ہِئَن مَوڑ مُشکل
 لے خَطَا ہِئَن دِت ٹَکَر کَالَاں غَلَط کَارَا

کَلَن پِیٹ دَوَت وِوَحہ مُلہ مَایہ تَر اَمَس
 کھوچَر آوَلَبَنہ اَدہ ٹَاکَارہ عَامَس
 وِیکِن آوِشَر مِہ ہِئَن گَمہ اَسَنہ لُج سَم
 پَتہ حَسَرَت چھو اَپَن سَن دِھوم دِھَامَس

حسین جان دیوت زھونڈن رضا چون

نیدین کلمہ پور زو ہیون روا زون

ہٹن تے بٹرا کہ دوشون چون اقرار

گی زھوپہ کیا زہ دوتہ ون مارضا چون

چھو مصم عارفن نشہ سوی بہادر

لذت زانان گنہ ہک پوت ہیواں پور

زھری تھیکہ نابدک بش بش کریں کاہنہ

شرس چھنہ مصم زانیت چھو مجبور

وہل یں راتہ کر یں رات کاوس

کچھس یں گا وہ مزہ رازن پلاوس

ونو کتھ نظرہ پاؤ رت کتھ خیاس

اکن یوسہ عید سوی دویمین اماوس

زمانا! دوستن زانان دشمن

دِپال اَزَن چِه پَرزن یارِ اَوَن

کُت بن باس رامن سیت سیتی

اگ سیتا چِه اوپری راج چهاون!

عارِ فوین میس ز یو ننده لون پان

چھوی گلن منتر زهرست پچراو پان

پهیره گرمی نیره لاگت اژدها

دیشه سروی سرف خاکس منروسان!

ژوپا سئ میله یته نشن واد تھو یاد

چھو شیطان اولن تته مژتہ برباد

مینر ژٹیم شتر سونبر او اند اند

پن بنیاد کھنه نشن لوک تم کاد!

بَنگَم پِنه آئینہ خالی یا سمندر
رنگہ تصویر لگہ ہند۔ مخنتہ اندر

سودل بن بیٹھ اندر پندہاں راوان
سودل بیٹھ پیتھ فدا عارف قلندر

پکاں بیٹھ باز رہن ٹھسند کھوٹھی مال
اگس سیت یس تنکان ملہ ون دویم بال
سندس ایماندارس گو مندن آب
پراون گورہ تروکس سیجنس کھسان وال

سادہ پینہ اکہ گاڈہ کھاران پختہ کار

کانٹہ پھسہ وت ڈیج ہناتراوان نار

لائے تہ بسلام عشق عارفو

حسنہ دریاوس اندر وکس کر شکار

کنده و نان زله غم علم تلخه یله مرزور
 کنده و نان تشکیرن بنه یله پیه سرور
 آدمسن شکمک، دناک پیومش مهم
 اده لیوک یوت تان نه دوشه وین واتر پورا

پان شمعن زول پونپیر زول بوز
 تاره دزه نوی اوت ماگو عشقه سوز
 زین ته دودنیچاره هیوت نس ناو کم
 لاه وین یکن تاره قوت سوی زانه سوز

کلیمسن رچهنه موکه فرعون تھووت
 بقدرت سائری کھونه لاه نووت
 زهر شکر من ولت دین چون دستور
 رچھت شیطان منزوم یور تھووت

گو رو گیتا کئی - سر آن پیرو

سُلو کُن پینسہ اُن تَتِ تَتِ فقیر

غریبی گپہ تڑپت اَنبہ آنچہ ہنر ماش

نیتس پیاں پیاں کہاں تَن دَا رِ تیرو

عجب سوداگری انسان مارِ لُج

چھ چالاکن اکتھسن مَنز کُنز خیا لُج

شہنشاہی نیتھ گے - رُوز پتھ ترم

عواک راج ژھنہ مَس کوکہ دالِج

بلی بُنیاد وڑہ پرا نسن نظر مَس

نوس تعمیرہ سئی لکہ کُن غلامس

یڑھاں یَم رہنما پرا نسن مرِن دُج

پتو تم داتہ ناوان دھو کہ عا مَس

نرم تو تان غریبن ہند تلمن وائل
 عزت یوت تان کم آسان یڈ خال
 کبان طاقت رلان ہیر مین بلن سبت
 غریبن نو بلایا یم گزھان نال

پہ گو ہند سندن ہو گو افغانہ سندن دودہ
 چھو بیون رحمانہ سندن بھگوانہ سندن دودہ
 مبارک عام یلہ ونہ سون دودہ او
 وچھن عارف یژھان انسانہ سندن دودہ

غریبن خوف بوچھ نقصان جاتک
 دپاں چھس دور وڈنہ چھو می امتخاتک
 پٹن کن امتحانہ دراسے لیسڈر
 زمین زینتک تہ غم چھوک آسمانک

سیاسی بازگر وایاں ڈابر

چھ پھسراوان سدیٰ سادن اناں گز

نظر بندی کر تھ کاؤسن وناں پاڑ

پیواں میٹر کال حسن آسان گز کھر

بجا وون راتہ مغلن چھوم مہ بودشان

مہ پیٹھ چھونہ آفتابک بار احسان

یمسن بنہ راژ دوه - گٹ گاش پنه نوہی

تمسن دچھ وون سیٹھاه آفتاب لوسان

غریبن میول کیا تمہ انقبلاہک

اکسن دون درجہ یئم دیوت آفتابک

برابر تارکن ہستہ پاٹھ یکسان

بلی پھولہ قوم - ژلہ زرہ جے حاکم

یَمَسْ باہ وُن رتین رمضان گھرہ اوس

ہریت پیوست۔ تمس باقی صرف پوس

مسلانسن خبر میرہ ہے پھٹسا وے

بچارسن سر پیٹھی سیلاب ماگوس

ژو وٹس پیٹھ رات ڈیٹھم ژور یار

اک اکس بادان سر ہوان کار

جلوٹس منر خلوتا حاصل ژوپار

سرینی آسان زانن وال ژھار

یار باشن پینسہ دھتھ ہیت طاس کل

ٹھن کیرت دد طاس اُمسند پینسہ گل

حسرتکہ بازارہ کیر ہل کار نیم

ٹاس گد اوس وٹھ دباوت گوٹھہ شل

بنیو واه گھاس کھیت ریش کھٹ تہ گڑ گاؤ
 شہیا پکھ ہانڑہ شاپینن ون کاؤ
 اثر کلمین کوراشترس یزیدس
 حسینی زندہ یئم کڈ خونہ منر ناؤ

سیٹاہ کالک بنت عاشق چھو انسان
 خدا کور بوالہوس مندو پریشان
 وچھم کریشان جھنا دلبر صفت کانہہ
 اوے معشوق بنہ نس منر مزا جان

اوس دعوے عارفن نشہ روس بوچھسن
 پز چھ کھتہ پز پاٹھ زانان پان کسن
 رات کو شرمندہ زونن شوقہ سن
 نشہ آخر مرد سوہی بے نشہ کسن

شهرنل سرمایہ دارا چھک ترہ بونی

بہارنس سبز آسان ہزده خوئی

نیندر پاوت غریبن فاقہ پھکرس

دزدک کہ نارہ اخسر اندرونی

گول گلین کن روت وئس پویختہ ڈون

خام کارس گو رگن منز سرد خون

عارفہ گول تراوہ سوی یم موت زیون

وئس سو پوی یم گو چسیتی هتود ہون

وارہ پھول گل بلبلس ووتہ نارکیا

پانہ دود منصور کھوت بردارکیا

حسن جگرمن نار - معراجک سرور

اصل محسک کیا سنا - اظہار کیا

چھوہرسن شہواتن ہند لذت پور
 کراں سوی رنگ و بو یسن لولہ منز گور
 عشق تیزاب گالاں شہوہیک رنگ
 صفائیک پردہ زالت ذات منصور

سیٹھاہ وچھ شیخہ روپہ شیطان مزورن
 سو کور مایوس "تکیرن" "ضرورن"
 پھکیچ رز لاپہ تقدیرسن کرین گسٹ
 کمز گورڈمٹ چھو پگھسن پیٹھ مزورن

منسٹر ہون صوفن کور سین کھوت
 کراں چھسن بوسہ اڑ اڑ چھسن کراں موت
 مزورسن سوی پھکسن پیٹھ رز دیکسن گین
 شکم لارٹ دلسن رز چھوس جگر توت

کنتھا، سچھ نوونسن اک شُر بو اُدی
 لوگن دُب پویو تہ وودھ بیہ میون مادی
 یمنس دُنچہ دل رگیو ندن یمن زون دُب کھیون
 بناوان سوی غمنس پیز پاٹھ شادی

وُچھم اکہ وودھ موکھ شیرن بنان شال
 یوان یمن لہنہ ہنس آسان موئے وال
 پیز یوک اپیز یوک کہاں ماحول قائم
 وینداں شستر کلائے آسان زلہ زال

پنن کن ہیرہ ہویہ کھوت شیر کونا
 منزس دانت دنت پویہ راہ تمسن کیا
 چھ کاتیاہ نظر ہندہ دھوگک ستم شر
 تمسن دیدن مبارک ہمہ چھہ بینا

بھارتی سرمایہ دارن دودھ نقاب
 کمرہ لگ "مس اندیا" تم انتخاب
 حسین یوسف سترہ اچہ تلی کمنہ آم
 دن زلیخائیں چھو نازسن دیون حباب!

امنگہ غمہ بمن کراں عالم تنیار
 گنگ زالت پھوک دیوان ژھوہ ران نار
 دوں درین بیلہ آسہ لبحرٹھ ٹھورہ ٹھور
 اک فن گزہ سومی چھو اٹنگ اشتہار

K UNIVERSITY LIB.

Acc No 102624
 Date

جلوہ خاصن پردہ پت ہاؤن پرنیا
 عامسئی نشہ بٹھ کھٹت تھاون پرنیا
 رائے عامسن دور خود رائی کرختہ
 بندہ نی اکتہ خندہ کرہ ناؤن پرنیا